

Sbírka zákonů a nařízení státu československého.

Částka LXXI.

Vydána dne 2. června 1920.

Obsah: (Čís. 366, a 367.) 366. Nařízení o přihlašování, vyšetřování a soupisu válečných škod podle mírových smluv. — 367. Nařízení o stažení bankovek po deseti a dvaceti korunách.

Čís. 366.

Nařízení vlády republiky Československé ze dne 21. května 1920

o přihlašování, vyšetřování a soupisu válečných škod podle mírových smluv.

Na základě §§ 3 a 4 zákona ze dne 15. dubna 1920, č. 333 Sb. z. a n., a zákona ze dne 15. dubna 1920, č. 337 Sb. z. a n., ustanovuje se toto:

§ 1.

Které škody válečné jsou předmětem
přihlášky.

Předmětem přihlášky podle tohoto nařízení
mohou být pouze:

1. škody způsobené občanským osobám poškozením na těle nebo na životě a škody způsobené jejich pozůstalým, o něž jim bylo pečováti, jde-li o škody způsobené jakýmkoli činem válečným — zahrnujíc v to i střelbu nebo jiný útok na souši, na moři nebo ve vzduchu se všemi jejich přímými následky — a jakýmkoli podniky obou válčících stran, ať se staly kdekoli;

2. škody způsobené Německem, Rakouskem, Maďarskem nebo jejich spojenci občanským osobám, jež kdekoli utrpěli ukrutenstvím, násilím nebo zlým nakládáním, zahrnujíc v to ublížení na životě nebo zdraví, věznění, deportaci, internování nebo nuceným vystěhováním; zanecháním bez pomoci na moři nebo vnucenou prací, dále škody, způsobené pozůstalým těchto osob, o něž jim bylo pečováti;

3. škody způsobené Německem, Rakouskem, Maďarskem nebo jejich spojenci na území jejich vlastním nebo obsazeném i zabraném občanským osobám, jež utrpěly jakýmkoli ublížením na zdraví, na pracovní schopnosti nebo na cti, pak pozůstalým těchto osob, o něž jim bylo pečováti;

4. škody způsobené Německem, Rakouskem, Maďarskem nebo jejich spojenci válečným zajatcům zlým nakládáním jakéhokoli druhu;

5. škody způsobené občanským osobám, které Německo, Rakousko, Maďarsko nebo jejich spojenci donutili pracovati bez náležité odměny, nikoliv však náhrada podle zákona o válečných úkolích ze dne 26. prosince 1912, č. 236 ř. z. (čl. LXVIII. z r. 1912) a podle zákona ze dne 13. srpna 1918, č. 316 ř. z.;

6. škody způsobené fysickým i právnickým osobám a společnostem Německem, Rakouskem, Maďarskem nebo jejich spojenci na jakýchkoli statech kdekoli se nalézajících, které byly odcizeny, zabráný, poškozeny, nebo zničeny na zemi, na moři nebo ve vzduchu; nebo škody, které jsou přímým následkem nepřátelství nebo jakéhokoli válečného podniku obou válčících stran;

7. škody, které způsobilo Německo, Rakousko, Maďarsko nebo jejich spojenci při obsazení cizího území vojenskou mocí ve formě vynucených záloh, pokut nebo jiných podobných vymáhání na úkor občanského obyvatelstva.

§ 2.

Kdo může přihlášku podati.

Přihlášku může podati poškozený státní příslušník Československé republiky nebo jeho právní nástupce, po případě zástupce řádně vykázaný.

§ 3.

U kterého úřadu se přihláška podává.

Státní příslušníci Československé republiky, kteří bydlí na území této republiky, necht podají přihlášky u politického úřadu I. stolice svého bydliště; bydlí-li mimo území Československé republiky, u příslušného zahraničního zastupitelstva Československé republiky.

§ 4.

Ve které lhůtě jest přihlášky podati.

Přihlášky musí býti podány nejpозději do 30. června 1920, jinak se k nim nebude přihlížeti.

Jenom ve výjimečných případech, prokáže-li se, že strana pro nepřekonatelné překážky nemohla přihlášku dříve podati, může býti přihlédnuto i k přihlášce později podané.

§ 5.

Co má přihláška obsahovati.

Přihláška má obsahovati:

1. Jméno, příjmení, zaměstnání a bydliště strany přihlášku podávající;

2. průkaz o její státní příslušnosti a po případě prohlášení, že se vzdává práva optovati pro státní příslušnost jiného státu;

3. stručné a přesné vyznačení škody se zřetelem k jednotlivým odstavcům § 1 a s přesným udáním, kde, kdy, kým, jakým způsobem a za jakých okolností škoda byla způsobena;

4. úřední doklad o provedeném vyšetření škody, a není-li možno dokladu takového připojit, tedy písemné svědectví hodnověrných svědků nebo udání jména a bydliště hodnověrných svědků, nebo jiné hodnověrné průkazy o způsobené škodě;

5. jde-li o škodu na životě, zdraví a cti, budiž uvedena přesná výše požadované náhrady; jde-li o škody na majetku, budiž výše škod přesně číselně uvedena, zejména budiž připojen podrobný seznam předmětů zničených, poškozených, zabavených atd., s udáním ceny každého kusu, a to ceny nákupní i ceny v čas podání přihlášky; podle potřeby úřední nebo jiný doklad (§ 5, č. 4) o tom, že předměty dotčené byly soukromým majetkem poškozeného; škody na penězích buďtež uvedeny v té které měně;

6. prohlášení, zdali strana dosud žádosti ani přihlášky o náhradu škody nepodala a náhrady neobdržela; po případě, kde a kdy přihlášku již podala a jakou náhradu již obdržela (§ 6).

§ 6.

Zvláštní ustanovení pro strany, které již z náhradu škody žádaly.

Strany, které přihlášky nebo žádosti za náhradu škod v § 1 uvedených již dříve podaly, jsou povinny ve lhůtě § 4 doplniti přihlášku nebo žádost dříve podanou, pokud tato dřívější přihláška nebo žádost nevyhovuje všem předpisům § 5 a není již pravoplatně vyřízena, po případě též náhrada skutečně vyplacena.

§ 7.

Další řízení o přihláškách.

Úřad, u kterého přihláška byla podána, zjistí, zdali přihláška jest úplná, učiní podle potřeby krátkou cestou opatření, aby byla řádně doplněna, a provede sám doplnění, které podle okolností případu sám provéstí může.

Je-li k vyšetřování škody podle § 8 příslušný jiný úřad v území Československé republiky, předloží úřad, u kterého přihláška byla podána, přihlášku řádně doplněnou tomuto příslušnému úřadu nejdéle do 15. července 1920.

Jde-li o přihlášky škod, k jejichž vyšetření úřad, u něhož přihláška byla podána, podle § 8 jest sám příslušný, provede potřebné vyšetření a předloží všechny přihlášky tohoto druhu řádně vyšetřené hromadně s přehledným výkazem nejdéle do 31. srpna 1920 nadřízenému úřadu II. stolice.

V téže lhůtě povinny jsou také ostatní úřady podle § 8 příslušné provéstí vyšetření.

Přihlášky, o kterých bude nutno provéstí vyšetřování v cizině, předloží úřad, u kterého byla přihláška podána, do 15. července 1920 nadřízenému politickému úřadu II. stolice, který je roztrídí podle příslušných států, po případě podle užších správních obvodů, kde se škoda stala, a postoupí je s přehledným výkazem přímo zahraničnímu ministerstvu Československé republiky nejdéle do 1. srpna 1920.

V době od 1. září 1920 do 20. října 1920 přísluší smíšené komisi uvedené v § 8, čís. 2., aby provedla přezkoumání, podle potřeby doplnění všech vyšetřovacích spisů. Přehledné výkazy dle toho vyhotovené se všemi spisy buďtež pak předloženy ministerstvu vnitra nejpозději do 31. října 1920.

Ministerstvo vnitra sestaví pak přehledný soupis všech vyšetřených škod podle druhů uvedených v jednotlivých odstavcích § 1 a předloží jej ministerstvu věci zahraničních nejdéle do 15. prosince 1920.

§ 8.

Jak se škoda zjišťuje.

1. Škody na majetku zjišťuje — po případě zjištění dříve provedené doplňuje — v každém obvodu politického úřadu I. stolice smíšená komise, která se skládá:

- a) ze zástupce politického úřadu, u kterého je komise zřízena, jakožto předsedy,
- b) ze zástupce úřadů vojenských,
- c) ze zástupce úřadu finančního,
- d) ze zástupce obce, kde škoda se stala.

Jde-li o zjištění škody způsobené obcí, která vykonává funkce politického úřadu I. stolice, ustanoví předsedu komise nadřízený úřad politický.

Ke komisi přibere předseda, bude-li toho nutně potřeba, spolehlivého a nestranného znalce, který budiž vzat před zahájením jednání do slibu; nesmí se účastnit jednání ve věci vlastní ani ve věcech svých příbuzných a sešvakřených až do 2. stupně.

2. Škody na životě, zdraví a cti na základě vyšetření provedeného podle potřeby politickým úřadem I. stolice budou zjištěny smíšenou komisí u politického úřadu II. stolice složenou podle zásad uvedených pod č. 1., písm. a)–c).

3. Příslušna jest vždy komise toho obvodu, ve kterém se škoda stala, v případech č. 2. toho obvodu, kde osoba na zdraví poškozená má nyní řádné bydliště.

§ 9.

Jak se škoda oceňuje.

Při ocenění škody hledí se pouze ke skutečné škodě, která jest přímým následkem činů válečných uvedených v § 1.

Jde-li o škodu na majetku, vezme se za základ obecná hodnota věci v čas, kdy se vyšetřování provádí.

Škody na životě, zdraví a cti budtež oceněny podle zásad platných pro oceňování škod způsobených úrazem podle zákonův o úrazovém pojišťování dělnickém.

Neshodnou-li se členové komise na číslici škody, rozhodne průměr číslic stanovených jednotlivými členy komise.

Komise nejsou vázány dobrým zdáním znaleců.

§ 10.

Spolupůsobení obcí.

Obce jsou povinny spolupůsobiti při provádění tohoto nařízení.

§ 11.

Pokud se v tomto nařízení mluví o politických úřadech, vyznačují se tím na Slovensku a v Podkarpatské Rusi administrativní vrchnosti.

Smíšené komise uvedené v § 8, č. 2., zřizují se pro Slovensko při úřadě ministra zplnomocněného pro správu Slovenska a pro území Podkarpatské Rusi při úřadě čefa civilní správy. Těmito komisím budtež administrativními vrchnostmi první stolice předloženy také přihlášky zmíněné v § 7, odst. 3., prostřednictvím příslušných županů.

§ 12.

Podáním přihlášky ani vyšetřením a oceněním škody nenabývá strana právního nároku na výplatu náhrady.

§ 13.

Nařízení toto nabývá účinnosti dnem vyhlášení.

Provedou je ministři vnitra a věci zahraničních v dohodě se zúčastněnými ministry.

Tusar v. r.,

jako ministerský předseda a za nepřítomného ministra věci zahraničních.

Sonntág v. r.

Švehla v. r.

Dr. Veselý v. r.

Habrman v. r.

Dr. Šrobár v. r.

Staněk v. r.

Prášek v. r.

Klofáč v. r.

Dr. Winter v. r.

Dr. Hodža v. r.

Hampl v. r.

Dr. Franke v. r.

Čís. 367.

Nařízení vlády republiky Československé ze dne 31. května 1920

o stažení bankovek po deseti a dvaceti korunách.

Dle zákona ze dne 10. dubna 1919, č. 187 Sb. z. a n., stanoví se:

§ 1.

Desetikorunové a dvacetikorunové bankovky Rakousko-uherské banky řádně okolkované dle zákona ze dne 25. února 1919, č. 84 Sb. z. a n., přestávají býti po 20. červnu 1920 zákonným platidlem na území republiky Československé.

§ 2.

Řádně okolkované desetikorunové a dvacetikorunové bankovky vyměnění lze po 20. červnu 1920 do 31. července 1920 jediné u Bankovního úřadu ministerstva financí, a to jak u hlavního ústavu v Praze II., Bredovská ul. č. 5, tak u jeho venkovských odboček.

§ 3.

Od 1. srpna 1920 do 31. srpna 1920 přípustna jest tato výměna (§ 2) již jen u hlavního ústavu Bankovního úřadu ministerstva financí v Praze.

§ 4.

Nařízení toto nabývá účinnosti dnem vyhlášení; ministru financí se ukládá, by je provedl.

Tusar v. r.

Švehla v. r.

Dr. Engliš v. r.

Habrman v. r.

Prášek v. r.

Dr. Winter v. r.

Dr. Meissner v. r.

Staněk v. r.

Stříbrný v. r.

Dr. Vrbenský v. r.

Sonntág v. r.

Dr. Hotowetz v. r.

Johanis v. r.

Dr. Dérer v. r.